

nostre dibuixant se va afarà de fer fotografies! I cantant i conversant tots satisfets i contents arribarem an el poble.

Dins el poble

El Senyor Batle, mos esperava a l'entrada de la vila. També hi havia els nins de la costura de D.ª Paula Alemany, i els nins de D. Miquel Homar. Els quals, a la nostra arribada entonaren l'Himne a Alaró, i després, comensà la manifestació: tot el poble anava alt. Arribats al Ajuntament, forem obsequiats per aquest. Tot-hom, desde el Sr. Batle, se desvivia per noltros...

Les cantades

L'Orfeó se col·locà damunt una terrassa. L'inmensa plassa de l'Església estava de gom en gom, se feu el silenci i l'Orfeó comensà. Cantà el programa anunciat, essent aplaudit a cada cançó. La tonada de sa Tafona i la cançó de Nois sobre tot, ho foren amb entusiasme.

Acabat, el Mestre D. Miquel Homar, donà gracies an eis Ignorants, en nom del Ajuntament, i donà compte an el poble de les grans millors qu'aquell dia s'havien acordat construir grans locals Escolars...

Tot acabà amb Visca Alaró! —Visca l'Orfeó! —Visca l'IGNORANCIA! —Visca Mallorca!

Regrés

Era ja ben entrada la nit, quant preniem comiat dels bons alaroners i dels nostros amics de la família de Son Fortesa... I ben-tart, quant arribarem a Ciutat.

A Randa

Ja passà la festa. L'IGNORANCIA creixerà, Mallorca s'aixecarà al seu entorn. Quant l'any qui ve, en tal dia, si Deu ho vol, se puig a Randa, serem molts mes... molts mes...

En nom de l'IGNORANCIA i en nom de Mallorca, donam les gracies an els qui amb la seva presència feren la festa mes bella de lo que mai havíem somniat. I sobre tot al Orfeó Mallorquí... I an els joves i nins que vengueren a estar al mig de noltros. Amics! Fins l'any qui vénem!

EL SEMBRADOR.

Per l'excursió de l'IGNORANCIA

Deixant l'ampla planura, qu'es terra de revolta, avui dalt la muntanya venim a respirar, i tots, a nostra pena, cantam alegra absoluta, i nostra gaudia es molta, i vostro cant més clar.

Per noltros primavera se convertí en fragància, i si bé les coates regarem de suó, tot a mes glòria sia de la joventut IGNORANCIA i heu val aquesta joia preuada d'Alaró.

Del cim de la muntanya històrica i grandiosa ovirant tota l'illa del gran Conqueridor, digau si no es Mallorca la terra més hermosa i si no mereix ella, enter el nostre amor.

Cantau, orfeonistes, avui tonades nobles i feia la competència als Niures rossinyols; d'aquí vostres veus sanes dominen tots els pobles, d'aquí els himnes s'enlairen i prenen dolços vols.

Els cors aquí s'espaien, els esperits s'exalten, la vista s'extasia, l'ànima no sent pes; pareix que per la glòria ja pocs escalons falten! Aquí dalt es Mallorca! Allà baix... no sé qu'es!

Estimem molt les runes d'uns dies que pasaren, dins on els fets heroics formaren glòrios munt,

besem i tot les pedres qu'eis nostros vells honraren i estant amunt els cossos, aixem l'ànima amunt

I dins el casal noble, orgull de nostra rasa, a on de rebel·lia ja mai s'alsà cap crit, ressem un Pare nostro pel soldat feel Sant Bassa i pel seu bon company el màrtir Sant Cabrit

PAU DES PLA.

Castell d'Alaró 9 Maig 1920.

L'excursió de « l'Ignorancia »

Heu de pensar i creure, fills meus, que quant vaig saber que aquest setmanari organisa una excursioneta an es Castell d'Alaró, de totduna ja m'hi vaig apuntar ben creut de que pujar a un Castell, avuy que s'han descuberts els murters de 42, era una cosa fàcil, i que una volta allà contemplaria's ast amb el qual foren rostits aquells nobles antepassats nostros que responien an els vulgars noms de Cabrit i Bassa.

Diumenge prenc tren a s'estació de Palma, i arrib a Alaró a les nou i busques.

Tenia una intenció, santa com se suposa, de visitar un bon amic que viu carrer que no pasa, però obrint uns uis com a salers, no vaig trobar la làpida aclaratoria i convenient. Després vaig saber que l'havien substituïda per un'altra que deia Calle de Gaspar Perelló, tantsols per fer-me la guitzà i perque no pogués comptar amb una somera jove i sense mals vicis, que m'haguera conduit an es curucull des Castell sà i salvo.

Vaig atravessar Alaró, i com demandant demanant troben Roma a la bona de Deu arrib fins a darrera les cases de Son Curt. Allà, asseguda a uns escalons, vaig trobar una família ciutadana qui havia equivocat el camí. Segons confessió propia, feia moltes hores que anava pujant i devallant muntanyes sense trobar castells ni consol. A concepte d'ells, l'havien bollada i anant carretera amunt, mos perdriem de precís. A les hores me va sobre greu no haver comprat una brúixola que disapte hi havia ben venal a sa plassa de l'Olivar, però com tot té compostura, menos la mort, en aquell precís moment me serví de providència en forma de guia, un català, antic corista de l'Olla i que no vol abandonar Mallorca, encara que'i viure aquí li haja costat un ull. Botant dues parets ja tenguem es camí dret i segur per arribar an es Castell d'Alaró. Aqueil guia voluntari era especialista en profetizar desgracies.

—D'aquí al Castell —me deia— hi ha dues hores bones, i al final queda el pinyol.

—Be anam —li contestava jo que ja no potia dir pruna i son Curt i tot l'havia trobat llarg.

Era un bon català, encara que brut, segons confessió d'ell mateix, i antes d'arribar a s'altura des Verger, ja m'havia convidat a seca i m'havia cantat un boci de choro perque me convencés de qu'era tant cantant com jo mateix. L'homo me va confondre amb'un corista de l'Orfeó Mallorquí.

Havia arribat ja a lo qu'es guia català deia es pinyol, que venia a esser una cosa així com un camí de cabres, quant vaig sentir passes a darrera, les quals varen esser de l'il·lustrat mestre de Mancor qui anava costa

amunt amb tota sa nierada. Dava gust veure aquells infants tots nets i coriosos, fent cara d'inteligència, qui venguent a peu desde Mancor, seguien pujant tant fresquets i tranquils com si escalant muntanyes se trobassen dins el seu verader element. Felicitarem el seu mestre, i allò mos donà coratge per seguir, avant sense voler-mos retre.

Quant arribarem a ses Estacions, els atlots digueren an es mestre-si les havien de fer.

—No —los contestà ell —seguiu endavant qu'es hora d'arribar.

Jo ja tenia el cor qui'm feia tu-tup, i ses canes qui'm feien figa; tant era així, que a sa tercera estació me vaig aturar.

—Mestre —li vaig dir —jo me quet a fer ses Estacions.

Aquell bon mestre, qu'es persona fina i anava de cumpliments, volia acompanyar-me en el sentiment, però jo li vaig dir que a dalt mos trobarie i que ses estacions serien més que ses del Via-Crucis.

Vaig arribar a la bona de Deu, quant sortia sa missa, sentint els cants de l'Orfeó qu'eren dignes de sentir, vaig menjar un arrós que valia un patrocini, una truita que deia menjau-me i un bossi de fiambre, obsequi d'un dels excursionistes, que dava les dotze en punt de mitx dia. Dels discursos no'n parlem; sols fas constar que dos dels més caracterisats per dir quatre paraules, s'eclipsaren a l'hora crítica. El mes oportúva esser el caricaturista que fent de tenorio donà un viva a les coristes.

No vull alabar es panorama, que val bé sa pujada, ni es Vicari, qui se portà com un home santi hospitalari. Sa pajesa que venia patenes i rosaris, va fer una venta orba, tant es així, qu'es regionalista i més antic de Mallorca, li volgué comprar es darrer que li quedava, i resulta que tenia un gloria patri corcat.

Sa devallada va anar com una seda. Com una verga de llamp vaig passar pes Verger, Son Penyaflor, i Son Curt, i de sa mateixa arrancada no'm vaig aturar fins a s'entrada d'Alaró, casi pegant de morros an el Balle que mos esperava. Per cert qu'es el Balle més simpatic qu'existeix en el mon.

Un altre que vos diga la nota piramidal que mos donà sa mestra d'Alaró fent cantar aquells infants, que un tenia ganes de menjar-los-se a besades; un altre que vos diga com quedaren ses Autoridats i tot el poble en massa; jo per la meva part, no sé com alabar en Biel es fondista; no sé com alabar el Balle i totes ses autoridats; no sé que dir d'aquelles alaroneres tant garrides que mos esperaven, i de tots els alaroners en general, los quals consider, per ses atencions que amb noltros tengueren, la gent més educada, la gent més culta i la gent més hospitalaria qu'existeix en el mon, i sols demán sa repetició més aviat que depressa.

L'única nota trista la sufri es meu coral amic Segura, que, fent una drecera, se feu an els calsons un set que pareixia un vuit; però ja diuen els forasters que no hay función sin tarasca.

Il totes com aquesta!

PAU DES PLA.

SEU D'ESTIU A D'OBRT

An En Francesc Bernaregg

ODA IV

He admirat llargament les belleses de tes teles maselles de vida,
i he sorprès la mar blava, sens mida
besà's peus a les penyes enceses.

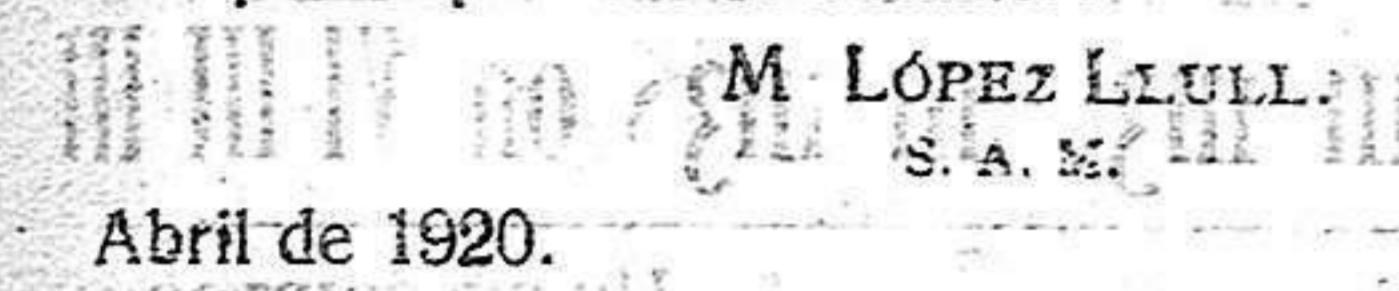
He esguardat les taronges sospeses
qué's mirauen dins l'aigua dormida,
i he sentit les rialles pageses
resonar dins la conca florida...

Contemplant la pintura embaumada
de tots llenços de «l'Illa dorada»,
he desclòs el misteri d'amor.

d'una verge qui resta encantada
(p'el mar blau dolçament breçolada)
sospirant per lo seu amador!

M. LÓPEZ LLULL
S. A. M.

Abril de 1920.

PROTECCIÓN DE LA MUJER

La mala organisiació
del obrer mallorquí

Essent com som amic del progrés i de la evolució de la humanitat, no sé com espli-car-me, el goig que tenc de veure que durant pocs anys hem adalantat de bon de veres.

L'esperit del obrer intel·lectual es el qui ha dut l'adalanto que avui disfruta l'obrer manual.

En el mon hi ha dues forces que moven tota l'humanitat: son les dues dels dos obrers: intel·lectual i manual.

L'intel·lectual instrueix i educa així com pot l'obrer manual, el seu germà.

Sabem que les màquines perquè funcionin, necessiten la col·laboració de aqueixes dues forces.

Els adelants fets en agricultura, indústria i comerç, depèn deixen dels dos; no essent possible un bon rendiment sense les dues forces.

L'experiència nos mostra que l'obrer més instruït sol tenir més educació; per això l'obrer intel·lectual es més educat que l'obrer manual.

Per lo tant, perquè el mon evolucioni, es necessari obrar per l'educació i no per la força bruta, i no deu haver d'esser que el qui té major número de vots: governi, sino el qui està més ben organitzat i educat.

Succeieix que els obrers manuals son en major nombre que els intel·lectuals però...

Sense entrar en detalls de quines són les causes perquè l'obrer manual no disfruti de l'educació que li pertany com homo, no hi ha dret a fer certes coses.

Desapareix passat, dia primer de maig, els obrers feran la seua festa.

Aquesta, que fa pocs anys està instituïda, es ja general, i en veritat dona gust de veure la bona rebuda que tot hom, obrers i senyors, li han feta.

Qui més qui manco va disfrutar segons el

seu estat. Però a la nit donaren en el teatre Balear una funció, a favor dels obrers (!).

L'obra va ésser escollida amb vistes i a fer efecte... Capitalistes viciosos i dolents, i obrers virtuosos i bons.

Els descansos los ompliren amb dos concerts. Un d'ells tenia per base un cantador de bona veu, per lo qual fou molt de gust del públic.

Però com el nostre obrer manual no està molt format, quant el cantador s'atreví a dir certs desbarats, aplaudien, i aplaudien amb més *ràbia* quan més crua era la cançó.

I això es lo que me fa pena. Veure que en lloc de dirigir-los cap amunt, favoreixen les seues inclinacions dolentes... I així fan de la festa del treball... la festa del odio.

Quant trobareu bons Directors?

EL CAPITÀ INCLES.

2-5-1920

AUBADA

IMITACIÓ

Dalt del castell d'Alaró

Quin bon estar que hi fa aquí dalt
alluny del mon, del mon malalt,
alluny de l'humanitat bromosa

qui cerca en va
per dins la mà els sup
febrosa,

un ideal xorc i mesquí
qui dins el néixer té el món

sens flors, sens fruits, sens galanias
un pobre anhel

fill de crudel la qualitat

follia!

—Pobre, el mortal que els ulls tancats
va trepitjant los bons sembrats

sols per haver la flor mesquina,

car quan l'haura
se clavarà

l'espinà!

Quin dolc estar el que hi fa aquí
dalt eix solar tant mallorquí,

dalt eixa llar tan alterosa

que aixeca el cap
cap coronat

airosa!

Aquí, l'ambient es pur i sà
aqui, tot pit s'aixampla ufa
i el cor batega ab més fermesa

més fe i ardor
i més amor

encesa.

Aquí, allunyats de la babel,
d'alt eix penyal, més ran del cel,

entre les runes d'una glòria.

fita ideal
d'una eternal
historia.

De aquí, d'on s'ouen los gemecs
de nostra Patria, temorecs,

de la nostra illa empresonada

baix el reixat

d'una maldat

daurada.

De aquí, voltats de amics valents
per santa causa combatents,
veim més en-llá de la planura,
veim més en-llá
i veim brillá
llum pura.

Veim com s'aixampla l'horitzó
i l'auba guaita, i la claror
sorgeix del jorn de deslliurança,
del jorn que diu

de la joliu
bonança...

I veim l'arc-iris dins el cel
cobricelant un alt anhel
ben caramull de fruita sana:

somni preuat
fet realitat
galana...

BUSCARÉT DE LA PLANA.

9-V-1920.

Observa sempre darrere

segur que avui avui es

comprimita la nostra

O TEMPORA!

Hem anat a escoltar el segon recital d'En Giovacchini en el Circol d'Obrers Catòlics: l'artista ho feu bastant bé, però el local es-
sent petit, com es, apenes estava mig de
gent.

Quina llàstima que la Ciutat capdevante-
ra de les dorades Mallorques, se mostri tan
freda per tot lo que sia art i cultura!

En camyi, agombolam la convicció de que si se fos tractat d'una funció de titeres o jocs
de mans, mos haguèrem vists amb prou fei-
nes per a poder-mos-hi, colar! Això es un mi-
rall de la cultura dels nostros dies: el nostros
elegants d'avui, prefereixen posar l'art... a
la puntera de les sabates!

O, la enllairada Palma de l'Illa blava!

O la iluminosa civilisació vint vegades se-
cular!

O tempora! O mores!

MILÓ.

L'EXCURSIÓ

L'hermosísima excursió
que diumenge organisa
a l'alt castell d'Alaró
l'IGNORANCIA, resultà
lo millor de lo millor.

De ponent i de llevant
un exercit ignorant
allà dalt se reuni,
a on tothom, celebrant
la festa, una missa of.

Una volta reposats,
donant-mos compte d'aquell
immens i esplendit i bell
panorama; del castell
mos sentirem feels soldats.

Perque allà tot es puresa,
perque allà res es profà

i perque hi ha allà la bellesa
que la Divina Grandesa
ha negat sempre an el pla.

A la taula reunits,
ja apurats els exquisits
aliments que mos serviren,
parlant molt bé se lluiren
els companys més distingits.

Arribà l'hora—iper mi,
molt trista!—d'haver de di-
adeu a l'aigueta fresca,
i torná altre pic parti
cap avall tresca qui tresca.

A l'entrada d'Alaró
amb bells cants de pur amò,
la benvinguda més noble
reberem de tot el poble
digna d'apreci i honò.

I amb suma satisfacció
els nostros cors, de regrés,
deien tots plens d'emoció:
¡Visca el Castell d'Alaró!
¡Visquen els alaronès..!

MIGUEL CARBONELL
Ciutat 10 Maig 1920.

Esquits i espíres

A Madrid hi ha un senyor ministre dels qui desgovernen l'Espanya,—li diuen Bergamín—que oferia deu mil duros a qui se volgués encarregar de la seva cartera. D'això jo en diré fer-ne befa dels pobres contribuents que paguen. Quina granera més grossa que hauríem de menester per pagar quatre granerades.

En els Jocs Florals de Barcelona hi va haver hule, com segurament tots sabeu. Nostros solament volem recullir una anècdota molt curiosa i que diu molt en favor de la nostra llengua.

En el sopar hi assistiren, entre altres, el mariscal Jofre i el senyor governador.

La cosa anava molt callada i molt seria, quant el Sr. Maestre trobà que havia de moure conversa al mariscal francès. Però aquest no sab parlar en castellà. Com les s'arreglaria el senyor governador qui no sab parlar el francès?

Idò, va rompre la conversa en valencià i s'entengueren admirablement. Això vol dir que la nostra llengua serveix de qualche cosa, al manco per treure d'apuros a un governador molt cult i il·lustrat, que no sab el francès.

Encara dels Jocs Florals de Barcelona. Un diari de Madrid comentant i fent agudes sobre dita festa, diu que el poeta premiat amb la flor natural fou *D. José María Guasch quien al ver repartir tantos palos desapareció como por ensalmo diciendo:*

Me han a Guasch la fiesta.

El qui això escriu segurament encara es passetja per els carrers de Madrid sense rebre cap garrotada ni haver-lo dit a la presó.

Jo trob que n'es ben mereixedor, no per antipatriòtic, sino per la seva mala sombra fent chistes.

El batle de Ciutat va presentar la dimisió per motius de salut. L'Ajuntament si haguessent un poc de sentit comú, l'havia d'ha-

ver admesa totduna, però, fent-li prestar un regoneixement mèdic a veure si efectivament estava malalt, i en cas de no esser veritat, posar-li una forta multa per faltar a un dels manaments de la llei de Déu, o siga per mentir.

Es de lo més notable lo que s'ha dit aquests dies amb motiu de la dimisió d'en Fons.

Encara que sigui pecar d'indiscrets volem retreure alguna de les converses que varem sentir molt salades per cert.

Un dels que protestaven per el nomenament de batle de real comitè, s'esclamava diguent que en tota Espanya no hi havia segurament cap ajuntament que toleràs aquests pactes.

—Si, senyor,—respon un tot rebent a Porrerès! i crec que també a Llubi, tenen el mateix torn per elegir batle. *Tableau!*

Un altre, com argument de forsa, deia: *ante todo el honor. La hacienda y la vida son del rey, pero el honor es del alma.*

Angelet!, aquest encara no s'en ha adonat que estam en el sigei vint.

—Je fos d'ell hi afegeiria despresa... y a la ciudad que la parta un rayo.

I aquelles notes d'en Maura?

Jo no l'he entes bé o crec que tot el pensament d'en Maura està en governar de cara al poble, no fer cas del cacics, i tirar abax els mangonetjos d'aquests.

Ara que els mauristes de Ciutat ho entenen tan bé, que fan tot lo contrari de lo que los diu el seu *quefe*.

Ningú tan consequent com l'ex-comissari de sanitat Sr. Liompart.

Quan entrà en Fons no el va votar protestant contra el pacte dels comités.

Ara no tan sols no n'ha protestat, sino que votà al seu amic Barceló i Caimari i demanà que els batles ho fossin per bienis... i això perque no ho demanà l'altre vegada?

Basta ja amics; que en aquesta secció si m'hagués d'espaiar resultaria avui en lloc d'esquits, un diluvi universal.

No vull acabar emperò, sense donar la més coral enhorabona al Sr. Bisbal: es l'únic que en la qüestió del camvi de batle va parlar amb sinceritat, amb el cor damunt sa ma, com deim en bon mallorqui.

Als corresponents dels pobles

A la nostra festa de diumenge passat al castell d'Alaró varem escoltar algunes queixes dels pobles perque no mes mos ocupam de Ciutat, feis el favor de aid urmos ido, envian coses i les publicarem.

Berbés

Definició:

La vida es un ferro-carril; els anys estacions; la mort l'estació d'arribada; els mètges les locomotores; i els potecaris les agències per la venta de billets.

Defecte.

La curiositat es una de les qualitats o defectes que tot-hom du en sí:

Vet-aquí una demostració:

A que la major part dels qui diu leges-

ver admesa totduna, però, fent-li prestar un regoneixement mèdic a veure si efectivament estava malalt, i en cas de no esser veritat, posar-li una forta multa per faltar a un dels manaments de la llei de Déu, o siga per mentir.

Es de lo més notable lo que s'ha dit aquests dies amb motiu de la dimisió d'en Fons.

Encara que sigui pecar d'indiscrets volem retreure alguna de les converses que varem sentir molt salades per cert.

Un dels que protestaven per el nomenament de batle de real comitè, s'esclamava diguent que en tota Espanya no hi havia segurament cap ajuntament que toleràs aquests pactes.

—Si, senyor,—respon un tot rebent a Porrerès! i crec que també a Llubi, tenen el mateix torn per elegir batle. *Tableau!*

Un altre, com argument de forsa, deia: *ante todo el honor. La hacienda y la vida son del rey, pero el honor es del alma.*

Angelet!, aquest encara no s'en ha adonat que estam en el sigei vint.

—Je fos d'ell hi afegeiria despresa... y a la ciudad que la parta un rayo.

I aquelles notes d'en Maura?

Jo no l'he entes bé o crec que tot el pensament d'en Maura està en governar de cara al poble, no fer cas del cacics, i tirar abax els mangonetjos d'aquests.

Ara que els mauristes de Ciutat ho entenen tan bé, que fan tot lo contrari de lo que los diu el seu *quefe*.

Ningú tan consequent com l'ex-comissari de sanitat Sr. Liompart.

Quan entrà en Fons no el va votar protestant contra el pacte dels comités.

Ara no tan sols no n'ha protestat, sino que votà al seu amic Barceló i Caimari i demanà que els batles ho fossin per bienis... i això perque no ho demanà l'altre vegada?

Basta ja amics; que en aquesta secció si m'hagués d'espaiar resultaria avui en lloc d'esquits, un diluvi universal.

No vull acabar emperò, sense donar la més coral enhorabona al Sr. Bisbal: es l'únic que en la qüestió del camvi de batle va parlar amb sinceritat, amb el cor damunt sa ma, com deim en bon mallorqui.

Als corresponents dels pobles

A la nostra festa de diumenge passat al castell d'Alaró varem escoltar algunes queixes dels pobles perque no mes mos ocupam de Ciutat, feis el favor de aid urmos ido, envian coses i les publicarem.

Berbés

Definició:

La vida es un ferro-carril; els anys estacions; la mort l'estació d'arribada; els mètges les locomotores; i els potecaris les agències per la venta de billets.

Defecte.

La curiositat es una de les qualitats o defectes que tot-hom du en sí:

Vet-aquí una demostració:

A que la major part dels qui diu leges-

TRENCA-CLOSQUES

CAVILACIÓ

Franya

Inglaterra

Italia

SINCATEGOREMA

Llinatge—Vocal—Poble de Mallorca
MCINGRUCELI D'ARTÀ.

INTRINGULIS

III III III III III on VI III III

UN SUSRIPTOR.

AMBIDEXTRÉ

1 2 3 4 — Part del cos.

4 3 2 1 — Peix.

UN PAGÉS DES PLÀ.

PREGUNTES

1. Quin es el sant que mai vol guerra?
2. I el que mai està per bromies?
3. I el més valent?
4. I la santa que no té cap secret?
5. I la que mai pert?

PERE VENTAFOC.

Fins dijous, si Deus ho vol i Maria,

Solucions del número passat:

A la frase feta: Cap i coua.

A la fuita de consonants:

Voldria, ser la llanera

del rellotge del teu cor,

perque així sabria jo

amb-e qui cus la quimera.

Al ambidextre: Llevar-ravell.

A les preguntes: 1. Sta. Tecla.—2. Sant Roc.—3. St. Marc.—4. St. Pere Regalat.

Concurs PERE VENTAFOC

Logogrific numèric: Serafi, serra, Sara, ser, si, s.

Endevinaires: Un pescador, Viscomte de Morceau, Xim-Lau, Galceran de Castell-Mora, Xim-Xim, En Rubio, Porqueret de la Pellica.

Sorti premiat Un pescador. Pot passar a recollir el volum de poesies.

JOANET DE SA GERRA.

CORRESPONDÈNCIA

Aucellet vell.—Que contents que mos feis amb el vostre treball! Deu fes que tengueuen molts de companys.

CuNostra hi cap tot-hom: mentre, lo primer de tot en ell sia l'amor a Mallorca.

Tip. de S. Piz.